

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi (EVA), yhteenveto

EVA:ssa vertaillaan kahta vaihtoehtoa:

- **Vaihtoehto 1:** nykyinen verkko säilytetään ja sitä kehitetään (pääkirjasto, 8 lähikirjastoa ja kirjastoauto).
- **Vaihtoehto 2:** Haanojan ja Korian kirjastot lakkautetaan.

Keskeiset havainnot

Vaikutukset kuntalaisiin

Kirjastot ovat Kouvolan käytetyin kulttuuripalvelu. Ne tukevat lukutaitoa, osallisuutta, yhteisöllisyyttä, tiedonsaantia ja yhdenvertaisuutta. Asiakaskyselyn mukaan **85 % arvioi käyttävänsä kirjastoa vähemmän**, jos heidän tärkein kirjastonsa lakkautetaan.

Vaikutukset lapsiin ja perheisiin

Merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat lapsiin ja nuoriin.

- Haanojan lainoista 51 % ja Korian lainoista 46 % on lasten ja nuorten aineistoa.
- Molempien kirjastojen lähialueilla asuu keskimääräistä enemmän alaikäisiä.
- Kirjastot sijaitsevat koulujen ja päiväkotien läheisyydessä ja ovat tärkeä osa lukutaitotyötä.
- Lakkauttaminen heikentäisi lasten mahdollisuuksia itsenäiseen kirjaston käyttöön sekä koulujen ja päiväkotien yhteistyötä kirjaston kanssa.

Vaikutukset saavutettavuuteen

Haanojan ja Korian kirjastot ovat erityisen hyvin saavutettavia:

- Haanojan asiakkaista 79 % ja Korian asiakkaista 71 % saapuu kirjastoon kävellen tai pyörällä.
- Lakkautukset pidentäisivät asiointimatkoja, lisäisivät autoilua ja julkisen liikenteen tarvetta.

Vaikutukset hyvinvointiin

Kirjastojen nähdään olevan alueidensa keskeisiä kohtaamispaikkoja.

- 94 % vastaajista piti kirjastoa tärkeänä osana elämäänsä.
- 90 % koki kirjastossa käymisen tuottavan paljon hyvää mieltä
- Lähikirjastojen lakkauttamisen arvioidaan lisäävän yksinäisyyttä ja turvattomuuden tunnetta.

Vaikutukset yhdenvertaisuuteen

Kirjasto tarjoaa maksuttomia palveluja kaikille tulotasosta riippumatta.

Erityisesti Haanojan alueella kirjastolla on merkittävä rooli maahanmuuttajien ja muiden haavoittuvien ryhmien osallisuuden ja kotoutumisen tukemisessa.

Taloudelliset vaikutukset

Lakkauttamisen arvioidut säästöt ovat:

- Haanojan kirjasto: **59 392 €/vuosi**
- Korian kirjasto: **145 651 €/vuosi**

EVA:ssa kuitenkin todetaan, että kirjastot ovat kustannustehokkaita palveluja ja tutkimusten mukaan ne tuottavat yhteiskunnalle noin kolme euroa jokaista sijoitettua euroa kohden muun muassa lukutaidon, digitaitojen ja syrjäytymisen ehkäisyn kautta.

Yhteenveto

EVA:n mukaan Haanojan ja Korian kirjastojen lakkauttamisen suurimmat haitat kohdistuisivat **lapsiin ja nuoriin, lukutaitotyöhön, lähialueiden hyvinvointiin, saavutettavuuteen sekä yhdenvertaisuuteen**. Taloudellisia säästöjä syntyisi, mutta asiakirjan mukaan ne olisivat suhteellisen pieniä verrattuna kirjastojen tuottamiin sivistys-, hyvinvointi- ja osallisuushyötyihin. Lisäksi EVA nostaa vaihtoehdoksi kirjastopalvelujen säilyttämisen pienemmissä, esim. koulun yhteydessä sijaitsevilla tiloilla.